

Folk først!

Venstre er eit sosialliberal part. Dette vil seia at me er eit parti som set fokus på menneske framfor system, og på same tid solidaritet framfor egoisme. Kvar einskild av oss skal bli sett og respektert for den me er, ikkje bli forma inn i eit på førehand tenkt system. Ulike menneske treng ulike løysingar for å ha eit godt liv. Venstre tenkjer FOLK FØRST!

Den største utfordringa til Suldal er folketalsutviklinga. Suldal Venstre ynskjer at folketalet i kommunen skal auka, og dette skal synast igjen i politikken vår. Me har sett oss følgjande mål:

4000 INNAN 4 ÅR!

Bustadbygging

Suldal Venstre vil arbeida for eit mangfaldig bustadtilbod i kommunen. Suldal kommune skal vera ein kommune som folk vil flytta til. Det skal leggjast til rette for at folk som har sitt arbeid i ein annan kommune, kan bu i Suldal.

Suldal venstre vil:

- arbeida for attraktive og byggjeklare tomter i alle grender
- arbeida for at det kjem på plass ei god oversikt over bustadar/husvære til sals eller leige i kommunen
- medverka til at rimelege husvære med livsløpstandard for til dømes unge i etableringsfasen, eldre og flyktningar blir realiserte i alle grendesentra. Slike husvære kan vera anten sjøleigande eller utleigeobjekt.
- arbeida for eigen tilskotsordning til rehabilitering og tilbakeføring av eldre hus med kulturhistorisk verdi

Kommunikasjonar/infrastruktur

Gode kommunikasjonar er avgjerande for å skapa livskraftige grender og eit sterkt kommunesentrums. For at Suldal skal vera ein attraktiv kommune å bu i, må me ha eit svært godt tilbod når det gjeld kommunikasjonar og infrastruktur.

Suldal Venstre vil:

- at om det ikkje eksisterer reguleringsplanar for dei viktigaste riksveg- og fylkesvegsstrekningane som må utbetraast, bør Suldal kommune laga slike, slik at planar er klare når midlar ligg føre

- arbeida for gul midtstripe på alle hovudvegar gjennom kommunen
- prioritera ny og utbetra FV 681 med gul stripe fram til Hebnes ferjekai.
- arbeida for at kommunen, i samarbeid med grendene, forserar utbyggjinga av gang- og sykkelvegar med gatelys på trafikkfarlege stader, som til dømes frå Steine til Veka
- arbeida for at kommunen skal utnytta det potensialet som ligg i Nasjonal Turistveg, med knoppskyting og vidareutvikling for næringslivet i Suldal som mål
- at Suldal kommune skal vera ein pådrivar i realiseringa av Haukelibanen
- arbeida for å få midlar til å utbetra utsette rasstrekningar i regionen.
- arbeida for ei vidareføring av breibandutbyggjinga
- arbeida for eit system der ungdom for ein rimeleg penge kan komma seg til og frå stadar dei samlast
- arbeida for at det vert oppretthalde eit godt kollektivtilbod ut og inn av kommunen når Sandsfjord bru er ferdigstilt

Miljø

Venstre skal vera ein miljøpådrivar i kommunen og vera med å stimulera til alternative energikjelder og meir miljømessig bruk av ressursane i kommunen vår.

Suldal Venstre vil:

- at Suldal kommune i større grad skal ta i bruk alternative energikjelder og leggja vekt på dette ved nybygg, ombyggjing og tilrettelegging av nye bustadfelt.
- sikra at det ved utbyggjing av hyttefelt eller hytteområde vert teke tilstrekkeleg omsyn til miljø, kulturhistorie og tradisjonelt friluftsliv
- vera særstrikte med å la hyttebyggjing trengja lenger inn i villreinen sitt leveområde. Villreinen er av stor nasjonal og internasjonal verdi.
- at det i all vasskraftutbyggjing skal vera sett av nok midlar til etterarbeid og oppussing.
- styrkja Suldal Elverk si rolle som aktør i utbyggjing av breiband og småkraftverk
- arbeida for at nye eller utskifte straumlinjer i størst mogleg grad skal leggjast i bakken
- at Suldal kommune skal vidareføra den restriktive linja når det gjeld motorisert ferdsel i utmark

- ha miljøstasjonar i alle grender
- arbeida for å sikra at Suldalslågen framleis skal vera ei god, sunn lakseelv. Suldalslågen er ein svært viktig naturressurs og ein viktig identitetsskapar for kommunen.
- styrkja arbeidet med skogrydding langs vegane

Barnehage og skule

Alle skulekrinsane i Suldal skal ha ein skule og ein barnehage som skal gje barna eit godt oppveksttilbod tufta på det beste i Suldal sin kultur og tradisjon.

Suldal Venstre vil:

- ha barnehagar og skular i kvar grend, med god plass
- stimulera eit fruktbart samarbeid mellom ungdomsskule og vidaregåande skule
- at det framleis skal satsast på gode ordningar for vidareutdanning av pedagogisk personale
- arbeida for etablering av høgskuletilbod innan idrett
- styrkja samarbeidet mellom heim/skule og organisasjonar som driv med rusførebyggjande tiltak
- vurdera å etablera eit foreldreveiledningstilbod ved barnehagane

Kultur og kyrkje

I Suldal vil me ha eit yrande og pulserande kulturliv som gjer livet godt å leva! Dei frivillige lag og organisasjonar er ein viktig del av dette.

Suldal Venstre vil:

- stø opp om arbeidet med å realisera eit nasjonalt senter for nynorsk Barnekultur lokalisert til Suldal, og helst som ein del av Ryfylkemuseet sin aktivitet.
- arbeida for at det blir oppretta ei prøveordning med kulturtolk for unge og eldre der skyss er inkludert
- arbeida for at eit regionalt idrettssenter skal veks fram på Eide, og at ein symjehall er ein naturleg del av dette
- arbeida for ei vidareføring av ordninga med distriktsmusikalar
- arbeida aktivt for å styrkja nynorsken sin plass i Suldal og Ryfylke
- stø opp om det gode arbeidet som frivillige lag og organisasjonar driv

-sikra ei 100% diakonstilling i kommunen

-arbeida for at kyrkjer og kapell i kommunen blir tilrettelagde for alle

Organisering av kommunen

Suldal Venstre er oppteken av det skal vera kort veg mellom den som vel og den som blir vald. Alle gruppemøte i Venstre skal vere opne.

Venstre sine folkevalde har særleg ansvar for å vera talerøyrr for dei som ikkje når så lett fram i det kommunale systemet.

Suldal Venstre vil:

- arbeida for at kommunale ombod blir fordelte på fleire slik at kommunestyret blir ein dominerande arena for maktutøving
- ha ein gjennomgang av oppgåvefordelinga mellom folkevalde fora og administrasjonen i kommunen
- arbeida for at vilkåra for yngre og kvinner i folkevald arbeid skal leggjast spesielt godt til rette slik at fleire i denne gruppa får hove til å delta
- styrkja grendeutvala til dømes med felles sekretærfunksjon
- ikkje arbeida for ein storkommune i Ryfylke, men er opne for samarbeid med nabokommunar om dette gjev betre tenester til innbyggjarane
- at ei endring av kommunestruktur først kan skje etter folkeavrøysting

Næringsutvikling

Suldal kommune er avhengig av eit vitalt næringsliv, på same måte som det lokale næringslivet er avhengig av Suldal kommune som ein stor aktør. Difor er eit samarbeid avgjerande for å lukkast både for utvikling av næringslivet og for å få løyst kommunale oppgåver. Primærnæringane, bergverksindustrien og Suldal som turist- og hyttekommune er viktige fundament for all næringsaktivitet i Suldal. Desse ressursane må vidareutviklast til det beste for innbyggjarane, kommunen og næringa sjølv. Sjøområda våre har mykje å seia for matproduksjonen, og havbruksnæringa er ein viktig arbeidsplass.

Suldal Venstre vil:

- leggja til rette for at næringshagar og attraktive næringsareal i alle grender
- arbeida for ei ordning som sikrar at kommunale innkjøp kjem lokale aktørar for øyra
- at det skal arbeidast aktivt for å få lokalisert nye statlege arbeidsplassar til kommunen
- at ein i samarbeid med Rysteg får til fleire verna arbeidsplassar i kommunen

- arbeida for at måla og intensjonane i den kommunale landbruksplanen vert realiserte
- at Suldal Vekst skal vera ein sterk og solid næringsutviklar med eit breitt engasjement
- at Næringsfondet skal brukast aktivt og vera eit middel for å støtta nytenkjing og eit variert næringsliv i heile kommunen. Landbruket skal ha eit spesielt fokus.
- arbeida for at småbedrifter og gründerar får gode kår
- stø opp om dei som ønskjer å utvikla havbruksnæringa og gjera denne meir framtidsretta og miljøvenleg

Helse og omsorg

Venstre vil syta for at alle som har behov for omsorg og støtte skal få eit godt tilbod der brukaren er i fokus.

Suldal Venstre vil:

- arbeida for at omsorgstilboden i kommunen skal utviklast slik at brukaren kan bu i eigen bustad så lenge som han ynskjer
- at den ambulerande vaktmeistertenesta i kommunen skal utviklast, gjerne i samarbeid med frivillige lag og foreiningar, slik at det vert ei trygg og tenleg ordning for dei som vil og kan bu heime
- arbeida for at ein får høve til å gå til reguleringstannlege i kommunen
- ha eit førebyggjande tilbod for personar i vanskelege livssitasjonar
- at den gode, varme velferda ved alders- og omsorgsheimane skal halda fram
- arbeida for at skulane har nok ressursar slik at elevar som slit, får nok hjelp
- at integreringsarbeidet i kommunen skal vere tufta på god, fagleg kompetanse